

Sallaspiļu vēstīši

Nr. 16 - 1996. g. 30. augusts

cena 10 santimi

SALASPILS PILSEĀAS AR LAUKU TĒRITORIJU DOMES IZDEVUMS

numurā:

- Nacionālajam botāniskajam dārzam dzimšanas dienai! ➡ 2., 3. lpp.
- Krīt un deg... ➡ 4. lpp.

UZMANĪBU!

DIFTERIJAS EPIDĒMIJA APDRAUD SALASPILI

Turpat vai trešdaļa no visiem pēdējo divu gadu laikā Latvijā reģistrētajiem difterijas gadījumiem reģistrēti Salaspili. 12 gadījumos no 34 ar difteriju saslimuši tieši Salaspils iedzīvotāji. Viens no šiem slimniekiem miris, bet divi ieguvuši 2. grupas invaliditāti.

Poliklinikas galvenā ārste Gundega Āva uzskata, ka pilsētas epidemiloģiskais stāvoklis ir *graujošs*. Salaspili pret difteriju potējušies tikai 7.8% iedzīvotāju, kas ir pats zemākais rādītājs Rīgas rajonā, kur vidējais rādītājs ir 19.8%. Latvijā pavism pret difteriju potējušies 35.2% iedzīvotāju.

Dr. Āva paskaidroja, ka daudz-maz droša situācija var rasties, ja potēti ir 70% iedzīvotāju, jo tādā gadījumā neizveidojas difterijas perēklis. Jo mazāk potēto, jo lie-lāks saslimstību skaits.

Gundega Āva uzskata, ka šo slimību Salaspils iedzīvotāji ieved no Krievijas un Baltkrievijas, kur tā ir plaši izplatīta.

"No difterijas neviens nav pasargāts," -brīdina dr. Āva. Tā ir pi-lienu infekcija, kas nozīmē, ka difterijas izraisītāji atrodas gaisā. Tie ir ļoti toksiski un bojā sirds muskulatūru. No šiem bojāju-miem var rasties toksiskais mio-kardīts un iestāties nāve.

Ārste aicināja visus, kuriem ir sūdzības par temperatūru un sā-pēm kaklā, doties uz poliklīniku

un veikt kakla uztriepju analizes, pēc kurām var noteikt, vai cilvēks ir vai nav inficējies ar difteriju.

Tomēr gadījumā, ja inficēšanās jau notikusi, vairs nav iespējams veikt nekādu profilaktisku darbību - cilvēks vai nu saslimst, vai nesa-slimst ar difteriju.

Vienīgais veids, kā izsargāties no šīs slimības briesmām, ir potē-šanās. Līdz 25 gadu vecumam cil-vēkam ir imunitāte no obligātajām skolas pretdifterijas potēm. Vecu-mā no 25-30 gadiem jāsaņem vie-na pote, pēc tam gada laikā tiek veiktas trīs injekcijas pret difteriju.

Gundega Āva uzsvēra, ka visas potes un ārsta pirmapskate ir bez-maksas: "Mēs nevaram samazināt saslimstību, - nav mums tādas ie-spējas. Bet cilvēkiem pašiem vaja-dzētu būt apzinīgiem un potēties."

□
Jānis VANAGS

BEZ MAKAS!

LŪDZU, VAKCINĒJETIES
PRET
DIFTERIJU UN
STINGUMKRAMPI
SALASPILS POLIKLĪNIKĀ,
29. KABINETĀ!
(Otrdienās 8 -13,
trešdienās 15 -18;
tālrunis 9-46624.)

PIRMAIS STINGUMKRAMPJU GADĪJUMS

Šovasar pilsētas poliklīnikā reģistrēti divi stingumkrampju gadījumi. Gan galvenais ķirurgs, gan galvenā ārste apgalvoja, ka viņu praksē tas notiek pirmo reizi.

Viens no abiem slimniekiem ir kāds vīrietis, kurš remontējis vecu un netīru telpu. Viņam darbojoties, bikšu siksna bija norīvējusi vēdera ādu, un asinīs iekļuvuši *tonusī* - stingumkrampju izraisītāji. Aiz-domas par stingumkrampji radās, kad inficētais pie zobārsta nav varējis atvērt muti - stinguma krampji sākas ar krampjiem koša-nas muskulaūrā.

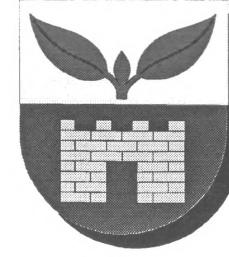
Par laimi, šis vīrietis izvese-

lojies. Vēl zināmu laiku slimnieks jutīties slīkti, taču invaliditāte viņam nedraud.

Poliklinikas galvenā ārste Gundega Āva pastāstīja, ka Latvijā ga-da laikā tiek reģistrēti 7-10 saslim-šanas gadījumi. "Stinguma krampji - tā ir reta parādība," - sacīja G. Āva.

Viņa aicināja visus, kuri, darbo-joties netīrā vidē, ieguvuši kādas brūces, doties pie ķirurga un sa-ņemt bezmaksas antitetonisko poti. □

Jānis VANAGS

vēstīši

BRĪVDIENAS BEIGUŠĀS

VAI SKOLA IR GATAVA 1.(2.) SEPTEMBERIM?

VIDUSSKOLNIEKI MĀCĪBU GADA PRIEKŠNOJAUTĀS.

Nepietiekamā finasējuma dēļ Salaspils izglītības iestādēs laikā nav pabeigtie iepļānotie remontdarbi. 1. vidusskolas direktore Elita Pušpure pat šaubās, vai 2. septembrī būs iespējams uzsākt mācību gadu, nēmot vērā visus normatīvus par sanitārepidemioloģiskajiem apstākļiem skolās. Tajā pašā laikā iestāžu vadītāji pauða savu gatavību jaunajā mācību gadā strādāt pēc jaunām un intensīvākām izglītības metodēm.

1. vidusskolas remontam skolas budžetā bija atvēlēti Ls 20.000, taču no iepļānotajiem remontdarbiem ir izdarīts salīdzinoši maz, jo pilsētas domes budžetā ienācis mazāk lidzēkļu nekā plānoti.

Skolā remonts sākās 17. jūnijā, un tos veic domes remontdarbu brigāde. Jau uzklāts jauns 3. korpusa jumta pārsegums, taču nav aizlāpīti caurumi uz 1. un 2. korpusa jumtiem. No deviņām skolēniem paredzētājām tualetēm 2. septembrī darbosies tikai četrās; cerībā uz pietiekamu finasējumu, darbus uzsākot, tika izjauktas gandrīz visas tualetes, taču, sākoties mācībām, tikai 2 no tām

būs reāli izremontētas. Nule kā nokrāsots koridors pie ģērbtuves un krāsošanai sagatavots 3. korpusa 2. stāvs, taču nepietiek nau-das krāsai. Kosmētiskais remonts vēl būtu nepieciešams trijos - čet-ros kabinetos.

Pašas skolas rīcībā ir Ls 1.020, kas tiek izlietoti kabinetu kosmē-tiskajam remontam, kuru veic lī-gumstrādnieki.

"Mēs nevaram veikt sīkus remontus, kamēr nav salabots jumts. Tiklīdz sākas lietus, tas līst arī iek-šā," - stāsta E. Pušpure.

Viņa uzskata, ka ēkas fiziskais stāvoklis ir diezgan *padrūms*, to-ties mācību un audzināšanas darbā ir daudzas pozitīvas izmaiņas.

29. augusta pedagoģiskās pa-domes sēdē skolotāji tika iepazīsti-ti ar skolas jauno darba plānu. E. Pušpure uzskata, ka šogad ir iz-devies nokomplektēt salīdzinoši pilnīgu pedagogu kolektīvu.

Diemžēl, trūkst biznesa pamatu un 7.-9. klašu angļu valodas sko-lotāju, tāpēc šo priekšmetu stundu sarakstā nebūs. Labi, ka izdevies pierunāt amatu mācības skolotāju, kurš piekrita strādāt, kamēr izdo-das atrast kādu no vecāko kursu

studentiem, kas būtu ar mieru pa-sniegt šo priekšmetu.

Mācības 2. septembrī skolā uz-sāks 805 - 810 skolēnu un 60 pe-dagogu.

Līdzīgā, taču mazliet labākā si-tuācijā atrodas bērnudārzs - sā-kumskola *Atvasīte*. Ari šeit nav iz-devies veikt visus no Ls 10.000 vērtajiem remontdarbiem. Izre-monētē viena telpa un 2 tualetes, daļēji nokrāsoa ēkas fasāde. Li-dzekļu trūkuma dēļ nācies atteik-ties no ieceres izveidot zīmēšanas kabinetu.

Taču ir uzsākts darbs pie *sajātu istabu* izveides, ko iecerēts pabeigt septembrī. No Dānijas pārņemto *istabas* ideju bērnudārza vadītāja Vanda Bārtule noskatījusi kādā Daugavpils bērnudārzbā.

Bijušo slēpjū noliktau iecerēts pārbūvēt par *mežu*, kurā bērni varētu izmantot visus maņu orgā-nus.

"Mēs vairāk strādāsim pie ne-tiešās apmācības - bērnu psiholo-giskas un morālas sagatavošanas skolai. Esam atteikušies no *galdu sistēmas* - vairs nav tā, ka bērns ir pieķēdēts noteiktai vietai. Mēs vē-lamies radīt lielāku kopības sajūtu, lai bērnudārzs būtu kā viena liela ģimene.

Jau vairākus gadus *Atvasīte* darbojas 1. vidusskolas pirmās klasēs, tāpēc bērnudārzs ir pārblī-vēts. V. Bārtule pastāstīja, ka bēr-nudārzbā ir bērni, kuri paliek tikai līdz pusdienas laikam, jo nav vie-tas, kur novietot papildus gultas.

2. septembrī *Atvasīte* gaida 10 audzinātājas, 3 skolotājas un 135 bērni. □

Jānis VANAGS

1. septembrī plkst. 19.00 k/n Rigava Livzemes ielā 7

Ilmārs Dzenis un Emburgas zēni koncertprogrammā *Liksmosim!*

Notiek biļešu iepriekšpārdošana. Biļešu cena - Ls 2; pensionāriem u skolniekiem - Ls 1,50.

● Sakarā ar trešās koncertsezonas sākumu *Salaspils Domes jauniešu kamerkoris "Tiāde"* izsludina jaunu dziedātāju uzņemšanu visās balsu grupās.

● Visus interesentus gaidīsim pirms dienā, 2. septembrī, pl. 17.00 - 19.00 un otrdien, 3. septembrī pl. 19.00 - 21.00 domes sēžu zālē (2. stāvā).

● Kora dziedātājiem atgādinām, ka mēģinājumi sāksies 2. septembrī pl. 19.00.

Dirigenti

TĀ SĀKĀS BOTĀNISKAIS DĀRZS

Salaspils Dekoratīvo augu izmēģinājumu audzētava 1953. gadā.

Ideja par otra - Salaspils - botāniskā dārza* veidošanu rādās lidz ar Latvijas Zinātņu akadēmijas tapšanu. Par otra dārza nepeiciesamību rakstīja profesors Pauls Galenieks "Zinātņu Akadēmijas Vēstis" jau 1947. gada sākumā. Pēc četriem gadiem kādā zinātniskajā saņaksmē viņš botāniskā dārza veidošanai pamatoti minēja konkrētu vietu Salaspilī, uz bijušās Šoha firmas kolekciju bāzes.

Taču botāniskā dārza dibināšanas lieta reāli pavirzījās uz priekšu tikai pēc akadēmiķa Alfrēda Ozoliņa vadītā ZA Bioloģijas institūta nodibināšanas. Viņš ilgus gadus Maskavā bija nodarbojies ar augu eksperimentālo ekologiju, piedalījies PSRS Galvenā botāniskā dārza projekta uzdevuma izstrādē. Kad 1954. gada nogalē, pēc aspirantūras beigšanas un zinātņu kandidāta discretācijas aizstāvēšanas, ierados no Ķeņingradas Rīgā, akadēmiķis Ozols ieteica man sākt strādāt Salaspils dekoratīvo augu izmēģinājuma audzētavā, jo esot jau iesāktas sarunas ar Lauksaimniecības ministriju, lai Zinātņu akadēmijai piederošo Pūres dārzkopības izmēģinājumu staciju apmainītu pret Salaspili un veidotu tur botānisko dārzu.

Salaspils izmēģinājumu audzētavā izrādījós pirmais "grādētais" zinātniskais darbinieks. Nostrādāju šajā iestādē vairāk nekā pusotra gada, līdz 1956. gada 1. septembrī

LPSR Ministru padome pieņēma lēmumu par ZA Botāniskā dārza dibināšanu. Man uzdeva pildīt direktora pienākumus. Izveidojām Floras, Dekoratīvās dārzkopības un zaļās celtniecības, Tautsaimniecībā derīgo augu un Zemstiklu augu nodaļas. Sākām pētijumus jau tādā līmenī, kādu prasīja Zinātņu akadēmijā. Veicām Latvijas veco parku rekognoscējošo apsekošanu, lai noskaidrotu, kādas vērtības tur vēl saglabājūs, sagatavojām priekšlikumus Ministru padomes 1957. gada lēmumam par sevišķi aizsargājamiem dabas objektiem. Jau precīzāku Latvijas parku dendrofloras izpēti turpmākajos gados paveica Botāniskā dārza dendrologi Raimonda Cīnovska vadībā.

Degām nepacietībā celt siltumnīcas, laboratorijas, dzīvojamās un saimniecības ēkas, veidot dārza eksposīcijas. Taču to drīkstēja sākt tikai pēc ģenerālprojekta apstiprināšanas, kam vēl vajadzēja sagatavot projekta uzdevumu. A.Ozols atcerējās, ka projekta uzdevuma izstrādei Galvenajam botāniskajam dārzam Maskavā bijuši nepieciešami trīs gadi intensīva darba. Un tur projektinstitūts bijis blakus, bet mums taču nākšoties daudzākāt braukt uz Maskavu, līdz mūsu izstrādātais projekts beidzot apmierināšot oficiālos projektētājus.

Tad atcerējos savu aspirantūras gadu paziņu, dārzu un parku ainavu speciālistu Vasiliju Anti-

povu, kurš strādāja kādā projekt-institūtā. Aicināju viņu vadīt Botāniskā dārza projekta izstrādi. Drīz V.Antipovs ieradās Salaspilī. Viņš savāca priekšlikumus no Botāniskā dārza un ZA institūtu speciālistiem. To saskaņošanai vienotā projekta uzdevumā noturējām daudzas diskusiju sēdes. Pats V.Antipovs strādāja caurām diennaktīm ar nelielmiem pārtraukumiem, īsām miega reizēm. Pēc trim mēnešiem projekta uzdevumu jau varējām nodot projekt-institūtam, kur to pieņēma bez iebildumiem, pat ar uzslavu. Projekts tiek pieteikta, ka līdz ġenerālprojekta galīgai izstrādei veicām teritorijas meliorēšanu un citus sagatavošanas darbus. Izdevās panākt atļauju celt arī saimniecības siltumnīcas, katlu māju un ūdenstorni pēc individuāliem projektiem.

Zinātņu akadēmijai naudas toreiz netrūka, taču bija lielas grūtības ar celtniecības materiālu fondiem. Paši sagādājām cirsmās koksni. Bija iestājusies sīko kokzāģētavu likvidēšanas kampaņa.

A.Mauriņš - botāniskā dārza direktors. 1956. gads.

Izdevās apmaiņā pret metāllūžiem (un, protams, arī attiecīgo "kukuli" no personīgās algas) ie-gūt samērā labu gateri. Dēļus daļēji iemainījām pret citiem būvma-teriāliem. Šādus barterdarījumus sociālisma plānsaimniecībā varēja uzskatīt par nelikumīgiem. Situāciju saasināja Zinātņu akadēmijas saimniecīskās vadības darbinieku vilšanās mūsu (ne)spējā apgādāt viņus ar dārzkopības produkciju pēc "pašizmaksas" cenām (t.i. par

**Latvijas veco parku apsekotā 1953. gadā.
No kreisās: A. Mauriņš, T. Pūķa, A. Zvīrgzds.**

simbolisku maksu), kādu viņi bija raduši saņemt no Pūres. Iesākās pārbaudes komisiju ciemošanās un paskaidrojumu rakstīšanas pe-riods...

Atteicos no direktora amata un kādu gadu vadīju Floras nodaļu. Tad, sekodams profesora Jāņa Lūša uzaicinājumam, sāku strādāt Universitātes Bioloģijas fakultātē, kur mani pēc gada ievēlēja par botānikas katedras vadītāju. Aizstāvēju zinātņu doktora disertāciju un kļuvu profesors. Katru gadu "devām" Botāniskajam dārzam mērķtiecīgi sagatavotus speciālistus.

Nacionālā botāniskā dārza četrdesmit gadu jubilejā sirsnīgi sveici tā darbiniekus, sevišķi veterānumus Irmu Pagastī, Sarmu Ieviņu, Dzidru Riekstu, Laimu Gūtmani, Maigu Taurītu, T.Pūķu, A.Rupo, A.Zvīrgzdu, I.Riekstiņu, V.Antipovu, M.Morkonu, ar kuriem kopā sākām veidot šo pirmo zinātnisko iestādi Salaspilī. Tagadējo lielo pārmaiņu laiku Botāniskais dārzs pārdzīvojis ar salīdzinoši mazākiem zaudējumiem nekā citas zinātniskās iestādes. Tas ir ne tikai ieprojektētās un izveidotās struktūras nopelns. Ar savu entuziasmu un potenciālo iespēju prasmīgu izmantošanu Botāniskā dārza darbinieki uztur un arvien papildina plašās kolekcijas, kam ir būtiska nacionāla vērtība, veic nozīmīgus pētījumus, organizē starptautiskas konferences, aizstāv disertācijas, selekcionē jaunas šķirnes, piedāvā pircējiem visai plašu dekoratīvo un pārtikas augu sortimentu. Novēlēsim viņiem iztirību, jaunus radošus panākumus un harmonisku solidaritāti, ievadot Nacionālo botānisko dārzu 21. gadsimtā, ilgtspējīgu darbošanos mūsu ēras trešajā tūkstošgadē! □

**Profesors
Arturs MAURIŅŠ**

* Pirmais, Latvijas universitātes Botāniskais dārzs dibināts 1922. gadā.

BŪT, BET - KĀ?

Droši vien ne visi zina, ka 1. septembrī Nacionālais botāniskais dārzs (NBD) svinēs savas pastāvēšanas 40 gadus. Par to, kā tas tika dibināts, lasiet NBD pirmā direktora profesora Artura MAURINA rakstā "Tā sākās botāniskais dārzs..." Tas ne-notika, kā saka, plīkā vietā, - jau 1896. gadā pirmos stādījumus šeit ierikoja Kristiāna Vilhelma Šoha firma. Iznāk, ka šogad var svinēt pat 100 gadu jubileju, taču, šķiet, ka tas nav tik būtiski, cik gadu jubileju atzīmējam. Daudz nozīmīgāks ir fakti, ka NBD ir vieta Salaspilī, kur 132 ha platībā koncentrētas Baltijā pilnīgākās augu kolekcijas!

Šobrīd botāniskajā dārzā atrodas apmēram 15 tūkstoši augu taksonu (šķirņu, formu un hibrīdu). NBD ir viens no lielākajiem dendrārijiem Ziemeļaustrumeiropā (vairāk nekā 3000 taksonu) ar pasaules nozīmes koku un krūmu kolekciju, kā arī rozārijs, kur atrodas laukā apstākļiem piemērotākās rožu šķirnes. NBD ir bāgātās sīpolaugu, ziemciešu un vasaras puķu, pārtikas un ārstniecības augu, telpaugu, kā arī gerberu, orhideju, krizantēmu kolekcijas. Botāniskajā dārzā šobrīd strādā aptuveni 110 darbinieku, no tiem 132 nodarbināti zinātnē. Nu ir neaudz pārgājis šoks, ko izraisīja jaunie ekonomiskie apstākļi; arī

apmeklētāji ir atgriezušies - botānisko dārzu gada laikā apmeklē apmēram 10 tūkstoši cilvēku.

Taču tie ir tikai kaili fakti. Kas zem tiem "slēpjas"?

Galvenais - zināt, kas būs jeb Kad atsleigt siltumnīcas?

- "Par to, kas tikai būs, kārtīgs saimnieks nedos ne salauztu piekapeiku, " - saka Nacionālā botāniskā dārza direktors Kārlis BUVİDS. Viņš negaužas, ka valsts spēj iedot tikai 30 % no botāniskajam dārzam nepeiciesamā finansējuma, bet gan: - "Galvenais

jau nav vaimanāt par to, kā nav. Taču, ja mēs uzturam valstij nozīmīgas kolekcijas un nodarbojamies ar vajadzīgu, gan zinātnisko, gan saimniecisko darbu, tad man jau gada sākumā ir jāzin, ar cik lielmi līdzekļiem varu rēķināties. Bet tagad notiek tā: augustā

man kāds piezvana un paziņo, ka saņemsim tikai 90 %, taču gada beigās iedod tikai 82% no piešķirtā budžeta. Botāniskajam dārzam tas ir jautājums: kad atslēgt siltumnīcas - novembrī vai decembrī? Kad atslēgt to, kas maksā apmēram pusmiljonu latu?" Kārlis

**Ilma Nereta pie sava milākās šķirnes Betty Corning mežvīteniem:
"Botāniskajā dārzā patiešām strādā tikai fanātīki!"**

Buivids uzskata, ka valstij vēl jo-projām nav skaidrs, no kā tā dzīvos un - ko ražos: - "Lauksaimniecības ministrijā šodien, tāpat kā PSRS laikos, dārzkopību atstāj *aiz iekavām*, it kā tā nebūtu lauksaimniecības nozare. Manuprāt, Latvijā dārzkopība ir tikpat svarīga kā kviešu audzēšana. Jebkurā pasaules valstī taču vienlīdz labas ir vietas nozares, kas dod ienākumus! Tikai ne Latvijā..."

Kas tas īsti ir - nacionālais botāniskais dārzs?

K.BUIVIDS: - "Pirmkārt, NBD ir aktīva augu banka. Mūsu uzdevums ir atvest augu, precīzi noteikt, kas tas ir, kādiem apstākļiem piemērots un veikt to aklimatizāciju. Ievestos augus izmantojam selekcijā, veidojot no tiem jaunas formas. NBD lielākā ir koku un krūmu kolekcija, ar kuru strādā kolēģis Raimonds CINOVSKIS. Nodarbojamies arī ar dzērveņu, zileņu, upeņu un zemeņu selekciju - veidojam šķirnes, kuras ir piemērotas ražošanai Latvijā.

Otra botāniskā dārza funkcija ir - interesantu informēšana. Jebkurš cilvēks var atrakti un apskatīties, kā aug viņu interesējošs augus un kā to var izmantot. Var apskatīties arī to, kāda ir sakārtota vide. Uz mūsu augu bāzes tiek izstrādāti modeļi dārziem un parkiem. Pašlaik šajā jomā sadarbojamies ar Liepāju, iespējams, ka tuvākajā nākotnē arī ar Ventspili - arī tā mēs izmantojam mūsu rīcībā esošo materiālu. Pirms kāda laika daudz runāja par papelēm, kas piesārņo gaisu (šāda problēma ir arī Salaspili, - tā laika sekas, kad ainava tika veidota pēc Ukrainas parauga). Taču īstenībā - viena papele no citas papeles atšķiras kā mersedess no vecā moskviča! Tās, kas sastādītas šeit, ir sievišķie eksemplāri, bet mēs audzējam virišķos, kuri ir ļoti ātraudzīgi, neslimo un ir bez pūkām. Vēl viens piemērs - Ako piemineklis. Pie šī projekta NBD, diemžēl, piedalījās tikai beigu posmā. Manuprāt, tas ir piemērs, kā nedrīkstēt veidot apstādījumus. Lai sakoptu to, kas tur tika izvedots, būtu uz pusslodzi jāalgo dārznieks, bet kurš to var atlauties?! Apstādījumu projektus jāveido tikai speciālistam, kurš spēj padomāt ne vien par to, lai objekts interesanti izskatītos, bet arī par tā sakopšanu rīcības ietvaros.

Trešā funkcija - NBD ir dekoratīvo augu izmēģināšanas un pirmās pavairošanas centrs. Nodarbojamies ar koku, krūmu veģe-

Kārlis Buivids: "Šo paraugu, kā pareizi iesiet izkapti, es rādu visiem!"

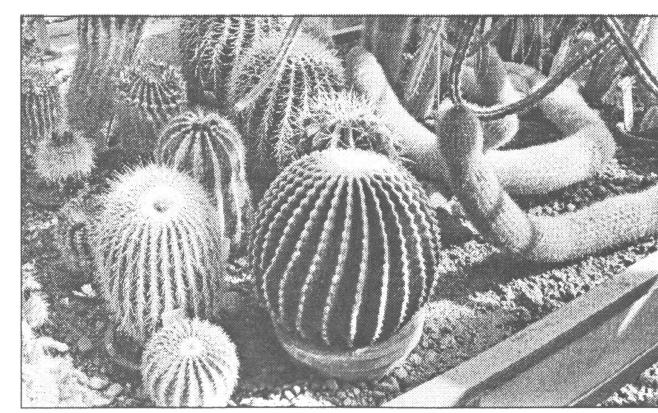
tatīvo pavairošanu ar spraudējiem, izmantojot netradicionālus augšanas stimulatorus, zemeņu audzēšanu - ne tikai audzējam zemeņu stādus, bet vispirms - atveselojam. Kāda no šiem pētījumiem jēga? Tie nodrošina 30-60% lielāku ražu!

Ļoti nopietni nodarbojamies ar augu masveida selekciju. NBD ir krāšņumaugu selekcijas centrs, kurā pulcējas individuālie selekcionāri. Pie NBD darbojas selek-

Sadarbība ar ārzemēm turpinās, bet...

1992. gadā NBD kopā ar Lietuvas un Igaunijas kolēģiem nodibināja asociāciju *Baltijas botāniskie dārzi*, kurā ietilpst 7 botāniskie dārzi. Asociācija veic kopīgus zinātniskos darbus, rīko konferences un publicē dažādus informatīvus materiālus.

Profesoram Cinovskim veidojas labi sakari ar Angliju, pašam

Apalos kaktusus siltumnīcu saimnieces dēvē par "krēslu sievāsmātei".

vēstulīte, piemēram, no Amerikas, tā pienāk atplēsta... Sūtījumus no Krievijas gan neplēš valā, lai cik biezi tie būtu...

Visi ravē, bet grāmatas top

"Seit strādā fantastiski cilvēki, un es varu tikai pateikt paladies visiem, kuri ir izturējuši! Botāniskā dārza darbinieki strādā ne tikai ar galvu, bet arī - smagu fizisku darbu, taču samaksu par darbu es reizēm nevaru nosaukt pat par simbolisku. Un man par to ir kauns..." - atzīst direktors.

Informācijas daļas vadītāja Māra Zaļoksne saka, ka šobrīd galvenie NBD darbības virzieni ir: turpināt zinātniskos pētījumus, saglabāt kolekciju, uzturēt kārtībā ekspozīciju ("Pie mums ravē visi, izņemot varbūt vienīgi direktori!") un - mēģināt noplēnīt lieku naudu. Saimnieciskā direktora dārzmā nav - paši domā un meklē iespējas, kur pārdot *saražoto*. Tomēr, neraugoties uz sarežģito ekonomisko situāciju, NBD zinātnieki raksta arī grāmatas: šogad ir iznākusi grāmata *Telpaugi*, kurās autoru vidū ir botāniskā dārza zinātniskā līdzstrādniece Zane Purne; par botāniskā dārza vēsturi raksta Tarass Pūka; drīz iznāks brošūra *Baltic Botanic Gardens*, kurā būs apkopota informācija par paveikto 1994.-95. gadā.

NBD un Salaspils kopīgie sapni

ieb Atsaucīties, sadarbības partneri!

Ar Salaspils pilsētu botāniskajam dārzmam ir ļoti cieši sakari. Nevajadzētu aizmirst arī to, ka NBD ir vēl viena - rekreācijas funkcija. "Vai botāniskais dārzs nebūtu labāk atpūtas vieta par Mežaparku, kur tu vari dabūt pa galvu, tev var nozagt auto un kur vide ir diezgan

netīra?" - jautā Kārlis Buivids un stāsta par iecerēm arī šajā jomā: - "Sadarbojoties Salaspilij un Rīgai, mēs varētu veidot kopīgu rekreācijas plānu, piesaistot tūristus, kā arī Rīgas un Salaspils iedzīvotājus. Pagaidām mums ļoti daudz kā pietrūkst tieši servisa ziņā. Piemēram, ģimene pāris stundas izstāgājas pa dārzu un bērnam gribas saldējumu, bet lielajiem - alu. Šobrīd mums vēl to nav kur no-pirkst, taču mēs meklējam partnerus, kuri būtu ieinteresēti dārza veidot kafejnīcu vai restorānu. Ziedu paviljonā mēs veidosim dārzkopības centru, kurā tirgosimies ar visu dārzkopībā nepieciešamo - uzturēt to *monstru* vieni paši mēs vairs nevarām. Gribētos

cionāru klubs, kurā savas problēmas apspriež un ar informāciju apmainās gladiolu, liliju, narcīsu selekcionāri.

Strādājam arī augu aizsardzībā. Brīvi ievedod valstī augus, tiek ie-vazātas arī dažādas slimības, kuras līdz šim pie mums nepazina. Piemēram, Latvijā iet bojā ozoli, bet mārtiņrozēm iemetas baltblusījas. Iespējams, ka šīs slimības kādreiz tāpat būtu uzradušas, taču, ja tiktu ievērota karantīna, no tām kādu laiku varētu izvairīties. Un varētu mēģināt izstrādat aizsardzības metodes."

K.Buividam - ar Islandi, ir tikai viena problēma: kā tur nokļūt? Taču mēs neesam vienīgie, kam trūks līdzekļi - arī kāds doktors no Holandes nav varējis šurp atbraukt šī paša iemesla dēļ.

No vienas puses tā ir - sakari ir agrūtināti gan robežu (muitas), gan līdzekļu trūkuma dēļ, bet no otras - informatīvā apmaiņa nav mazinājusies. Piemēram, apmaiņa ar sēklām - botāniskajam dārzmam ir 800 adresāti visā pasaulē. Taču arī šeit ir problēma - ārkārtīgi pieaugušas pasta pakalpojumu izmaksas. Bet tā vēl nav visa bēda - tikko tiek sūtīta kāda biezāka

ierīkot arī bēriem atrakciju laukumu. Mums ar Putniņa kungu ir kopīgs sapnis - estrāde.

Salaspilī tiek ieguldīti lieli līdzekļi, lai iestādītu kokus, kurus, gadās, nolauž pēc pāris dienām. Es domāju, ka tas notiek tādēļ, ka tiem puikām un meitenēm vienkārši nav kur likt *švunku*! Mums pilsetā ir jābūvē stadions - lai viņi iet sist bumbu, tad lauzt kociņus nebūs spēka! Botāniskais dārzs ir iekopis zālāju *Daugavas* un Universitātes stadionos, - arī Salaspili varam to izdarīt. Botāniskā dārza teritorijā varētu izveidot arī tenisa kortus, golfa laukumus. Kur jūs esat, sadarbības partneri?! Lai nu kam, bet aktivajai atpūtai līdzekļus žēlot nedrīkst - Somijā, Salaspilij līdzīgā pilsētīnā, ir 33 sporta klubi, bet noziedzības nav, jo nevienam nav laika ar to nodarboties! Jau šobrīd kāds mūsu diķos varētu ielikt laivas un brīvdienās vizināt pilsētniekus - salaspiliešiem tā īsti nemaz nav kur atpūsties.

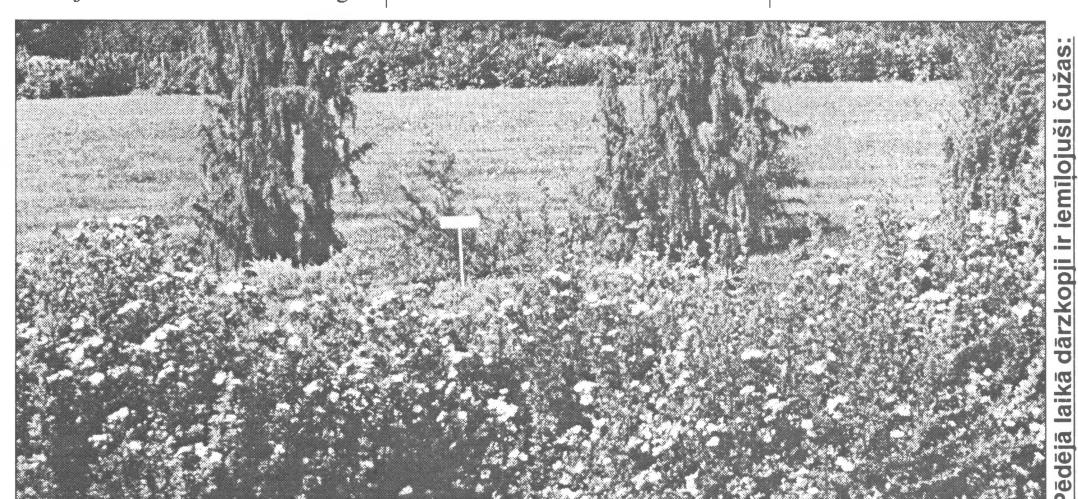
Ko NBD pašreiz piedāvā salaspiliešiem? Trešdienās - bezmaksas ieeju bēriem un pensionāriem; makšķerēšanas atļaujas; Jauno dārzkopju skolu, kas darbojas jau trešo gadu.

Taču staigāt pa NBD teritoriju ar suņiem joprojām ir stingri aizliegts, nedrīkst arī peldēties, jo botāniskā dārza ūdenstilpnes neatbilst sanitārajiem noteikumiem. Taču, lai atrisinātu pēdējo jautājumu, būtu vajadzīgs kāds ieinteresēts cilvēks, kurš uzņemtos šeit ierīkot atpūtas zonu. Botāniskais dārzs ir gatavs sadarbībai!" □

Inga REČA

P.S.

Savā dzimšanas dienā Nacionālais botāniskais dārzs sagatavojais mums visiem dāvanu - pašlaik dārza zied apmēram 70 šķirņu dālijas!

Pēdējā laikā dārza vēsta, ka šo šķirni sauc Mount Everest.

Ja Jums ir vajadzīga:

- pašvaldības policijas;
- ugunsdzēsēju;
- ūdensvada un kanalizācijas nodaļas;
- veterinarārsta, apsēklotāja;
- ātrā mediciniskā un cita veida palīdzība ekstremālos gadījumos,

zvaniet: 40001 vai 40003!

PILSEĀTAS ZINĀS

PAGĀJUŠAJĀ NEDĒLĀ

19.- 26. augusts

Poliklīnikas traumpunktā palīdzība sniegtā 17 cilvēkiem. Četrus cilvēkus sakoduši suni, no ērcēm cietuši 4 cilvēki: no Silavas, Doles salas un Saulkalnes.

19. augustā

No otrā stāva izkritis 48 gadus vecs vīrietis, kurš ar vidēji smagām traumām ievietots Rīgas pilsetas 2. slimnīcā.

19. augustā, 18.15

TEC-2 apkaimē, aiz firmas *Multibau*, deg mežs. 18.50 uguni nedaudz noslēpē, dzēšanas darbi turpināsies.

19. augustā, 19.30

Savā mājā mirusi *Zīļu* saimniece - tā ziņo viņas paziņas. 20.05 uz notikuma vietu izbrauc policija.

20. augustā

Dārziņu sabiedrībā *Cekule* uzsprādzis gāzes balons. Sprādziens rezultātā cietis 82 gadus vecs vīrietis, kurš ar apdegumiem aizvests uz apdegumu centru *Dzelzsceļneku* slimnīcā.

20. augustā

Dienvidu ielas labajā pusē deg kūdra. Dzēšanas darbi turpinās arī nākamajā dienā.

20. augustā, 10.49

Rīgas ielā 63 sieviete ar gāzes balonu skraida pakaļ bērniem. Cietušo iesniegumi nodoti iecirkņa inspektoram.

22. augustā, 1.20

Par automašīnas *Opel* luktura zādzību Meža ielā 8 pašvaldības policisti aizturēja un policijas nodaļa nogādāja Mārtiņu Plečkenu (1975) no Dienvidu ielas. 4.20 uz aizdomu pamata par šo pašu zādzību Dienvidu ielā pašvaldības policisti aizturēja un policijas nodaļa nogādāja Edmundu Č. (1976) no Dienvidu ielas un Andri A. (1977) no Līvzemes ielas.

22. augustā, 11.30

Mežā aiz Silavas amonjaka noplūde. Sūce likvidēta 12.05

22. augustā, 14.10

Ceļā uz *Zeltiņiem* deg privātais mežs. 17.40 par to tiek informēti meža īpašnieki.

23. augustā, 11.37

No Skolas ielas 7/3 5. stāva izkritis kaķis. Cietušais lauzis kāju un sasitīs nieres.

23. augustā, 19.45

Celtnieku ielas 6. nama 6.dzīvokļa iedzīvotāji sūdzas, ka augšējo kaimiņu suns čurā uz balkona. Suņa saimniece pašvaldības policistus neielaiž dzīvoklī.

24. augustā, 0.10

Slēdzot dzelzsceļa staciju, tās dežurante pamānīja 8-9 gadus vecu meiteni, kura apgalvoja, ka atbraukusi pie krustmātes, kas dzīvojot baltā mājā. 2.25 meitene nogādāta policijas dežūrdaļā.

24. augustā

Neuzmanības dēļ no 2. stāva balkona izkritis kāds vīrietis un sieviete. Abi ievietoti Traumatoloģijas institūtā.

24. augustā, 16.05

Dienvidu ielā 3/1 bars puiku no mājas jumta garāmgājējus apmētā ar akmeņiem un citām drazām. Kad ierodas policija, puikas ir aizmukuši.

24. augustā, 18.05

Doles stacijas kasiere ziņo, ka tur notiek kautiņš. Tajā cietušais nogādāts poliklīnikā, bet vainīgais - policijā.

25. augustā, 5.10

No Miera ielas 14 aizdzīta kādai rīdzinieci piederošā automašīna *Opel Kadett*. Patrulējot pa Salaspili, 5.20 pašvaldības policijas darbinieki pamānīja līdzīgu automašīnu pie Salaspils universālveikala. Pēc pakaļdzīšanās, Saulkalnes - Baltezera šosejas 1. kilometrā, vajātā automašīna tika aizturēta. Pielietojot cīņas paņēmējus un roku dzelžus, pašvaldības policisti aizturēja un Salaspils policijas nodaļā nogādāja Andri Š. (1977) no Siguldas.

25. augustā, 9.40

Zeltiņos atsācis gruzdēt mežs, izdegušas vairāku koku saknes.

26. augustā, 8.40

Dienvidu ielā pie *Rubeņu* mājām deg zāle.

Informācija saņemta no palīdzības dienesta, pašvaldības un kriminālpolicijas; šie dienesti atbild par ziņās minēto faktu precizitāti.

Sagatavoja
Jānis VANAGS

SLUDINĀJUMI

PĀRDOD

Govi (3. laktācija, brūna) par Ls 180 un grūsnu teli (brūna, 18 mēn.) par Ls130. Pieteikties Salaspils *Sniedzēs* (apvedceļ starp Bajāriem un Bunčiem).

1500 kvm. lielu zemes gabalu Liepājā. Zeme reģistrēta zemes grāmatā. Tālr. 9-43106.

2 ha zemes Salaspils teritorijā. Tālr. 341573 (Rīgā).

Ford Orion, 1983., labā tehniskā stāvoklī, pelēkā krāsā. Lēti. Tālr. 9-46779, 9-47257.

Pretparkinsona līdzekli *NAKOM*. Tālr. 9-46976.

Durvis. 195/80 cm (ar aplodu 205/90 cm), ar *lodziniem*- 6 augšējie no stikla, 2 apakšējie - listītes. Tālr. 9-46976, vakaros, pēc 18.

2- istabu dzīvokli (313, istabas caurstaigājamas) Salaspilī, miera ielā. Tālr. 290957, 454871 Aivaram; 7551181 info. peidž. 13117.

PĒRK

Dažādu krāsu spīdumus acu krāsošanai. Tālr. 9-42654.

ZAZ 968 M ne vecāku par 1986. g., labā tahniskā kārtībā. Tel. 9-41670 (zvanīt vakaros).

STOMATOLOGA darba laiks:

Pirmsd., T., C - 9-19

O. - 9-16

Piektd. - 10-19

Sestd. - 9-13.

Adrese: Skolas ielā 10, 401. kab. (4.stāvs), tālr. 9-47636.

Reklāmas laukums šajā lappusē maksā 0,236 Ls/cm².

Mazākais iespējamais reklāmas laukums - 4,7 X 2,5 cm, tā cena - 2,77 lati (cenā ieklauts PVN).

SPORTS

Salaspils sporta kompleksā Līvzemes ielā 22:

31.augustā - bērnu sporta svētki' 96. Aicinām bērnus vecumā no 4-14 gadiem. sacensības katrā grupā notiks: skriešanā, tālēkšanā no vietas, soda metienos, bumbiņas mešanā, šautriņu mešanā. Sacensību atklāšana pl. 11.00.

Pie mums viesosies atrakciju un izklaides pasākumu organizācija *Annels*.

Latvijas ŠOTOKAN KARATĒ - DO akadēmija

acina uz nodarbībām zēnus un meitenes no 7 gadu vecuma. Pieteikties Salaspils sporta kompleksā, Līvzemes ielā 22, pirmdienās no 18.30 līdz 20, un sestdienās no 12 līdz 15.

Tālr. 278193 (Rīgā).

Meitenes un zēni 7 gadu vecumā!

Ja jūs gribat trenēties basketbolā, uz pirmo tikšanos 3. septembrī, 17.jūs aicina trenere! Interesēties pa tālruni 9-43116, vakaros.

MAINA

4-istabu dzīvokli jaunā mājā (80 m², telefons, gāzes un apkures skaitītājs) pret lauku māju Salaspili vai tuvākajā apkārtnē. Tālr. 41660.

2-istabu dzīvokli (ar visām ērtībām, labā stāvoklī, 2. stāvs) Salaspili uz diviem 1-istabas dzīvokļiem (var būt viens Rīgā, otrs - Salaspilī). Tālr. 17-554794, 9-47539.

3-istabu dzīvokli 9-stāvu mājā, ar visām ērtībām, pret 1- un 1,5 (1)-istabu dzīvokli. Tālr. 9-42090.

DAŽĀDI

Latviešu valoda bērniem un skolēniem. Tālr. 9-47881.

Atrasts afgānu kurts smilškrāsā, amēram 6 mēnešus vecs, kucīte. Atdosim labiem cilvēkiem. Pieteikties Līvzemes ielā 18 -2, pēc 22, vai zvanīt pa tālr. 290818, Nadezdi.

21. augusta vakarā no veikalā *Līva* telpām pazudusi somiņa ar Olgas Rudzātes dokumentiem. Atradēju lūdz piezvanīt. Tālr. 9-40015.

Salaspils Mākslu skola aicina bērnus vecumā

no 7 līdz 10 gadiem apgūt akredona, kokles un pūšamo instrumentu spēli. Iestājpārbaudījums 5. septembrī plkst. 17.00. Skolas adrese: Līvzemes ielā 9, tālr. 41605.

K/n Energētikis

no 15. augusta līdz

30.septembrim

Rīgas kultūras un Tautas

māksas centra *Ritums*

TAUTAS MĀKSLAS

DARBU IZSTĀDE.

Izstādē piedalās lietišķas mākslas studijas:

Gundega, Dzīna, Plastika,

Vasa, Cilnis, Kalvis.

Izstāde atvērta katru dienu

no plkst. 11 līdz 19.

PIEDĀVĀ DARBU

Vajadzīgi aktīvi cilvēki, kurus varētu apmācīt jaunā biznesā ar garantētu iespēju nopelnīt. Mācības notiek uz firmas rēķina. Iespējams strādāt darbu apvienošanas kārtībā. Tālr. 9-46271, no rītiem un vakaros.

Perspektīvu darbu, iespējamā alga - USD 450 mēnesi. Varat būt no Latvijas rajoniem. Tālr. 9-46069, vakaros no 19.

Piedāvāju sadarboties šodien perspektīvā biznesā Latvijā. Tālr. 9-40972, no 18 līdz 22, Agnese.

APSVEIKUMI

*Laima lai pati
Atvēl Tev brīvi
Skaistāko sapni
Pārvērst par dzīvi.*

Vēlot daudz laimes un stipru veselību, sveicam Intu PUŠU dzimšanas dienā!

*Mamma, Inga, Arnis un
Guna.*

LĪDZJŪTĪBA

Izsakām līdzjūtību Antonijai Maksimai, māmuļu zaudējot.

Domes kolektīvs

*K/n Energētikis uzņem jaunus
dalībniekus maksas pulciņos*

1996./97. gada sezonai:

- vokālajā ansamblī
Sauleszaķēns (pirmā tikšanās ar skolotāju 25.09. pl.18);

- latviešu tautas deju ansamblī
Sauleszaķēns (5.09., 18);